

รายการ : หนังสือปิดार्ทกับ สนช.

ตอน : ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.

โดย : นางสาวสุธีรา จินายน นิตกรชำนาญการ

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

๑. หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

๒. เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการและมาตรการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในกฎหมายไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่จะใช้เป็นเครื่องมือหรือเอื้ออำนวยต่อการสงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง ดูแลรักษา พันธุ์สัตว์ป่าและแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกในข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสัตว์ป่าและพืชป่าซึ่งมีผลทำให้ต้องปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ข้อตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว เพื่อจัดให้มีมาตรการในการควบคุมการครอบครอง การค้า การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า ตลอดจนการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ร่างพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๑๗ มาตราสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๓.๑ กำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗

๓.๒ กำหนดบทนิยามศัพท์คำว่า “สัตว์ป่า” “ซากสัตว์ป่า” “ผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า” “ล่า” “เพาะพันธุ์” “ค้า” “นำเข้า” “ส่งออก” “นำผ่าน” “ด่านตรวจสัตว์ป่า” “สวนสัตว์” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “คณะกรรมการ” “อธิบดี” และ “รัฐมนตรี”

๓.๓ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนด

ค่าธรรมเนียม ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น หรือออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๓.๔ หมวด ๑ สัตว์ป่า

๓.๔.๑ ส่วนที่ ๑ ประเภทสัตว์ป่า

๓.๔.๑.๑ กำหนดให้สัตว์ป่าจำพวกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ได้แก่ กระซู่ กวาง ผา กูปรีหรือโคไพร เก้งหม้อ ควายป่า พะยูมหรือหมู่น้ำ แมวลายหินอ่อน แรด ละองหรือละมั่ง เสียงผาหรือเขื่องหรือกูราหรือโครำ วาพบรูดำ วาพโอมูระ สมเสร็จ สมันหรือเนื้อสมัน สัตว์ป่า จำพวกนก ได้แก่ นกกระเรียน นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร นกแก้วแล้วทองดำ สัตว์ป่าจำพวก สัตว์เลื้อยคลาน ได้แก่ เต่ามะเฟือง และสัตว์ป่าจำพวกปลา ได้แก่ ปลาฉลามวาฬ เป็นสัตว์ป่าสงวน นอกจากนี้ยังกำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าสามารถกำหนดสัตว์ป่าสงวนเพิ่มเติมหรือเสนอให้สัตว์ป่าสงวนพ้นจากการ เป็นสัตว์ป่าสงวนได้อีกด้วย

๓.๔.๑.๒ การกำหนดให้สัตว์ป่าชนิดที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ หรือมี แนวโน้มลดจำนวนลงจนอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง ให้กระทำโดยตราเป็น กฎกระทรวงและต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าด้วย

๓.๔.๑.๓ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดย ความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า มีอำนาจประกาศกำหนดให้สัตว์ป่า คุ้มครองชนิดที่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้

๓.๔.๑.๔ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม มีอำนาจประกาศกำหนดให้สัตว์ป่าชนิดที่ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาว่าด้วย การค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ และสัตว์ป่าอื่นที่ต้องมีมาตรการ ควบคุมที่เหมาะสมเป็นสัตว์ป่าควบคุม

๓.๔.๑.๕ กำหนดให้ผู้ครอบครองสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าโดยชอบด้วย กฎหมายซึ่งตรงกับชนิดของสัตว์ป่าสงวนที่กำหนดเพิ่มเติม แจ้งรายการเกี่ยวกับชนิดและจำนวนของ สัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเวลาที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน พร้อมทั้งเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบเป็น เวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ทั้งนี้ หากผู้ครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนดังกล่าวประสงค์จะครอบครอง สัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนนั้นต่อไป ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาออกใบอนุญาตครอบครอง สัตว์ป่าสงวนชั่วคราวหรือใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าสงวนแก่ผู้ครอบครองนั้น

๓.๔.๑.๖ กำหนดให้ผู้ครอบครองสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จาก ซากสัตว์ป่าโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งตรงกับชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองที่กำหนดเพิ่มเติม แจ้งรายการ เกี่ยวกับชนิดและจำนวนของสัตว์ป่าคุ้มครองหรือซากสัตว์ป่าคุ้มครองดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในเวลาที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน พร้อมทั้งเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ทั้งนี้ หากผู้ครอบครองสัตว์ป่า คุ้มครองหรือซากสัตว์ป่าคุ้มครองดังกล่าวประสงค์จะครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองหรือซากสัตว์ป่า

คุ้มครองนั้นต่อไป ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาออกใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราว หรือใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าคุ้มครองแก่ผู้ครอบครองนั้น

๓.๔.๒ ส่วนที่ ๒ การคุ้มครองสัตว์ป่า

๓.๔.๒.๑ ห้ามผู้ใดล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง

๓.๔.๒.๒ กำหนดให้ผู้ที่ล่าสัตว์ป่าด้วยความจำเป็นเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นพ้นจากอันตราย หรือเพื่อสงวนหรือรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของตนเองหรือผู้อื่นไม่ต้องรับโทษ หากการล่านั้นได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ

๓.๔.๒.๓ ห้ามผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือครอบครองรังของสัตว์ป่าสงวน และรังของสัตว์ป่าคุ้มครอง

๓.๔.๒.๔ ห้ามผู้ใดทิ้งหรือปล่อยสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือสัตว์ป่าควบคุม หรือกระทำการให้สัตว์ป่านั้นพ้นจากการดูแลของตน

๓.๔.๒.๕ กำหนดให้ผู้ที่ครอบครองสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือสัตว์ป่าควบคุม โดยชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งไม่สามารถเลี้ยงดูสัตว์ป่านั้นต่อไปได้ และประสงค์จะส่งมอบสัตว์ป่านั้นให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมง ในกรณีที่สัตว์ป่านั้นเป็นสัตว์น้ำ แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยผู้ครอบครองสัตว์ป่าดังกล่าวต้องชำระค่าใช้จ่ายในการดูแลสัตว์ป่าแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมง แล้วแต่กรณี และให้ถือว่าผู้นั้นยินยอมให้สัตว์ป่านั้นตกเป็นของแผ่นดิน

๓.๔.๓ ส่วนที่ ๓ การครอบครองสัตว์ป่า

๓.๔.๓.๑ ห้ามผู้ใดครอบครองสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว เว้นแต่เป็นการครอบครองโดยผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ หรือเป็นการครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ของผู้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าที่มีไว้เพื่อการเพาะพันธุ์หรือได้มาจากการเพาะพันธุ์หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือเป็นกรณีครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน หรือสัตว์ป่าคุ้มครองหรือซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ที่กำหนดเพิ่มเติมในภายหลัง

๓.๔.๓.๒ กำหนดให้ผู้ที่ต้องการครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ เว้นแต่เป็นการครอบครองตามใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าโดยผู้รับใบอนุญาตค้าตามมาตรา ๒๙

๓.๔.๓.๓ กำหนดให้ผู้ที่ต้องการครอบครองสัตว์ป่าควบคุม เฉพาะชนิดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประกาศกำหนดหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว แจ้งการครอบครองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่เป็นการครอบครองตามใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าโดยผู้รับใบอนุญาตค้าตามมาตรา ๒๙

๓.๔.๓.๔ กำหนดให้ผู้ที่ครอบครองสัตว์ป่าควบคุมอยู่ก่อนวันที่มีการออกประกาศกำหนดชนิดสัตว์ป่าควบคุม แจ้งการครอบครองสัตว์ป่าควบคุมดังกล่าวต่อพนักงาน

เจ้าหน้าที่ภายในเวลาที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน พร้อมทั้งเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

๓.๔.๔ ส่วนที่ ๔ การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่า และด่านตรวจสัตว์ป่า

๓.๔.๔.๑ ห้ามผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกสัตว์ป่าสงวน ซากสัตว์ป่าสงวน หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าสงวน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ และเป็นการกระทำเพื่อกิจการสวนสัตว์ของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่

๓.๔.๔.๒ กำหนดให้ผู้ที่จะนำเข้าหรือส่งออกสัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ และเป็นการกระทำเพื่อกิจการสวนสัตว์ของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ อนุโลมไว้ว่า หากเป็นการนำเข้าหรือส่งออกซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าควบคุม และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว เพื่อใช้สอยส่วนตัวตามชนิด ประเภท และจำนวนที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำกำหนด ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีนั้นกำหนดโดยไม่ต้องขอรับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกในข้างต้น

๓.๔.๔.๓ กำหนดให้การส่งออกสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า ที่มีไซสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง และสัตว์ป่าควบคุม ต้องมีใบรับรองการส่งออกตามความต้องการของประเทศปลายทาง ทั้งนี้ หากผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกประสงค์จะได้ใบรับรองการนำเข้าหรือส่งออกสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ก็อาจยื่นคำขอรับใบรับรองการนำเข้าหรือส่งออกต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

๓.๔.๔.๔ กำหนดให้ผู้ที่จะนำผ่านสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจสัตว์ป่า

๓.๔.๔.๕ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจตั้งด่านตรวจสัตว์ป่าและกำหนดเขตความรับผิดชอบของด่านตรวจสัตว์ป่า

๓.๔.๔.๖ กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว แสดงใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจสัตว์ป่า ตรวจสอบก่อนที่จะนำเข้าหรือส่งออกสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าวเคลื่อนที่ต่อไป (ร่างมาตรา ๒๖)

๓.๔.๕ ส่วนที่ ๕ การดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า และการค้าสัตว์ป่า

๓.๔.๕.๑ กำหนดให้ผู้ที่จะดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้หรือสัตว์ป่าควบคุมเฉพาะชนิดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมประกาศกำหนด ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ

๓.๔.๕.๒ ห้ามผู้ใดค้าสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว

๓.๔.๕.๓ กำหนดให้ผู้ที่จะค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม เฉพาะชนิดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประกาศประกาศกำหนด ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ

๓.๔.๕.๔ กำหนดให้ผู้ดำเนินการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าควบคุม หรือค้าสัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าอยู่ก่อนวันที่ประกาศกำหนดชนิดสัตว์ป่า ควบคุมตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง มีผลใช้บังคับ ยื่นคำขอรับใบอนุญาต ภายในเวลาที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน พร้อมทั้งเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวันด้วย

๓.๔.๖ ส่วนที่ ๖ การดำเนินการต่อสัตว์ป่าอันตรายและซากสัตว์ป่าอันตราย

- กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจประกาศกำหนดให้สัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าที่อาจก่อให้เกิดอันตราย หรือเป็นพิษต่อมนุษย์ หรือสัตว์ป่าอื่น หรือมีผลคุกคามให้สัตว์ป่า พืชป่า สิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศ เปลี่ยนแปลงเสียหาย อย่างรวดเร็ว หรือเป็นพาหะนำโรคหรือแมลงศัตรูพืช เป็นสัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่าอันตราย

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ผู้ครอบครองสัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่า อันตรายต้องแจ้งการครอบครองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และปฏิบัติตามมาตรการควบคุมสัตว์ป่า อันตรายหรือซากสัตว์ป่าอันตราย ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองมนุษย์ สัตว์ป่า พืชป่า สิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศ ไม่ให้ได้รับอันตรายหรือความเสียหายมากขึ้น พนักงานเจ้าหน้าที่โดย ความเห็นชอบของอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่ เกี่ยวกับสัตว์น้ำ อาจมีคำสั่งให้ผู้ครอบครองสัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่าอันตรายดังกล่าว กำจัด หรือทำลายสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่านั้น หรือส่งมอบสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่านั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อกำจัดหรือทำลายได้

๓.๕ หมวด ๒ สวนสัตว์

๓.๕.๑ กำหนดให้ผู้ที่จัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ต้องได้รับใบอนุญาต จากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ ตลอดจนกำหนดกระบวนการขอจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์และมาตรฐานการจัดการ สวนสัตว์

๓.๕.๒ กำหนดให้เมื่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมประมง หรือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ซึ่งสวนสัตว์ตั้งอยู่ พบว่าขณะก่อสร้างการก่อสร้างไม่เป็นไปตาม โครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ แบบแปลน และแผนผังที่ได้ยื่นไว้ ให้กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมง สั่งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้อง

ภายในระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการจัดตั้งสวนสัตว์ก่อนสวนสัตว์เปิดให้บริการอีกด้วย

๓.๕.๓ กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมประมง ควบคุมผู้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ ทั้งนี้ หากตรวจสอบพบว่าผู้รับใบอนุญาตไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ หรือบริเวณภายในสวนสัตว์มีสภาพที่เป็นอันตรายหรือเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนหรือก่อให้เกิดอันตรายหรือความทุกข์ทรมานแก่สัตว์ป่า ให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมง เฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตนั้นปรับปรุงแก้ไขสภาพนั้นให้หมดไป

๓.๕.๔ กำหนดให้เมื่อผู้ได้รับใบอนุญาตการประกอบกิจการสวนสัตว์ที่ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ทั้งจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอธิบดีกรมประมง สำหรับการประกอบกิจการสวนสัตว์ถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตฉบับใดฉบับหนึ่ง ให้มีผลเป็นการระงับการประกอบกิจการสวนสัตว์ทั้งหมดเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้ดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมง เฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำกำหนด หรือให้มีผลเป็นการเพิกถอนใบอนุญาตอีกฉบับหนึ่ง แล้วแต่กรณี

๓.๕.๕ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ที่จะเลิกประกอบกิจการ ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมง เฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำทราบล่วงหน้าก่อนวันเลิกกิจการ และกำหนดวิธีดำเนินการกับสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าที่อยู่ในความครอบครองของผู้เลิกประกอบกิจการสวนสัตว์ดังกล่าว

๓.๕.๖ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่จัดตั้งสวนสัตว์แจ้งการจัดตั้งสวนสัตว์ต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมง เฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ เพื่อให้มีการตรวจสอบสวนสัตว์ก่อนเปิดให้บริการ และให้จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าที่อยู่ในความครอบครอง ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชหรือกรมประมงแล้วแต่กรณี ทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๓.๖ หมวด ๓ คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

๓.๖.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมศุลกากร เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ด้านสัตว์ป่า ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือด้านกฎหมาย เป็นกรรมการ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นกรรมการ

และเลขานุการ ทั้งนี้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวให้แต่งตั้งจากผู้แทนภาคเอกชนไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่ง

๓.๖.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

๓.๖.๓ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสงวนและคุ้มครอง สัตว์ป่ามีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจ ได้รับการแต่งตั้งอีกได้

๓.๖.๔ กำหนดเหตุที่ทำให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่าพ้นจากตำแหน่ง

๓.๖.๕ กำหนดให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเพิ่มเติม อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

๓.๖.๖ กำหนดให้องค์ประชุมของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ประกอบด้วยกรรมการซึ่งมาประชุมจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และ กำหนดตัวบุคคลที่จะทำหน้าที่แทนประธานกรรมการเมื่อประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่ได้

๓.๖.๗ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

๓.๖.๘ กำหนดให้คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่ามีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย

๓.๗ หมวด ๔ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

๓.๗.๑ ส่วนที่ ๑ การกำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

๓.๗.๑.๑ กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความ เห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ กำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าได้

๓.๗.๑.๒ กำหนดให้พื้นที่ที่จะกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าต้องไม่เป็น ที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่น เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงานของรัฐและกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชต้องขอความเห็น จากหน่วยงานของรัฐนั้นก่อน ทั้งนี้ การกำหนดให้พื้นที่บริเวณใดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ ต้องมีการ รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อนำมาประกอบการ พิจารณาดำเนินการด้วย

๓.๗.๑.๓ กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สามารถ เสนอให้คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าประกาศพื้นที่เตรียมการกำหนดให้เป็นเขตรักษา พันธุ์สัตว์ป่าได้

๓.๗.๑.๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีหลักเขต ป้าย เครื่องหมาย แสดงแนวเขต เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเครื่องหมายอื่นที่จำเป็น เพื่อให้ประชาชนทราบว่าเป็น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและอำนวยความสะดวกและให้ความรู้แก่ประชาชน

๓.๗.๑.๕ กำหนดให้การขยายหรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และในกรณีที่เป็นกรขยายหรือเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า บางส่วน ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เปลี่ยนแปลงไปแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว นอกจากนี้ ยังกำหนดให้นำความในมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับแก่การ ขยายหรือเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดยอนุโลม

๓.๗.๒ ส่วนที่ ๒ การคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

๓.๗.๒.๑ กำหนดให้มีการจัดทำแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตรักษา พันธุ์สัตว์ป่าแต่ละแห่งต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทั้งนี้ เมื่ออธิบดี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชให้ความเห็นชอบแผนดังกล่าวแล้ว ให้หัวหน้าเขตรักษา พันธุ์สัตว์ป่าที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้นดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการ อนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้น

๓.๗.๒.๒ ห้ามผู้ใดเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานที่เข้าไปปฏิบัติการตามหน้าที่

๓.๗.๒.๓ ห้ามผู้ใดล่าสัตว์ป่า เก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่า หรือล่อ หรือนำสัตว์ป่าออกไป เว้นแต่จะกระทำเพื่อการสำรวจ ศึกษาวิจัย หรือทดลองทางวิชาการ และ ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๓.๗.๒.๔ ห้ามทำให้หลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขต หรือ เครื่องหมายซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์ ห้ามยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำให้เสื่อมสภาพ หรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม ห้ามเปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้น เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ ห้ามปิดกั้นหรือกีดขวางทางน้ำหรือทางบก ห้ามเก็บหา นำออกไป ทำให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือ ทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือทำการอันส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ และห้ามปลุกต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น ๆ หรือนำหรือปล่อยสัตว์ ทุกชนิด ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

๓.๗.๒.๕ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่สามารถเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ล่าสัตว์ ป่า เก็บ หรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่าหรือล่อสัตว์ป่าออกไป หรือทำให้หลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขต หรือเครื่องหมายซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์ ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้น เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ ปิดกั้นหรือกีดขวางทางน้ำหรือทางบก เก็บหา นำออกไป ทำให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่

ปีโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือทำการอันส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ และปลูกต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น ๆ หรือนำหรือปล่อยสัตว์ทุกชนิด ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ได้ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนฉุกเฉิน เพื่อการป้องกันภัยอันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน หรือเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะ หรือเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือการสำรวจ ศึกษาวิจัย หรือทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาธรรมชาติหรือเพื่ออำนวยความสะดวกหรือให้ความรู้แก่ประชาชน

๓.๗.๒.๖ กำหนดให้หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าพิจารณาศึกษาจัดทำโครงการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตามหลักวิชาการ วัฒนธรรม และวิถีชุมชนได้ หากเห็นว่าการเก็บหาหรือใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาตินั้นไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติและสัตว์ป่า

๓.๘ หมวด ๕ เงินค่าบริการหรือเงินค่าตอบแทน

๓.๘.๑ กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรียกเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับการให้บริการ และการอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าได้

๓.๘.๒ กำหนดให้เงินที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรียกเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับการให้บริการ และการอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และกำหนดให้เงินที่มีผู้บริจาค ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากร และไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

๓.๘.๓ กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชนำเงินเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟู และบำรุงรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือเพื่อการอนุรักษ์และรักษาไว้ซึ่งแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่าตามมาตรา ๕๘ ไปใช้จ่ายเพื่อกิจการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

๓.๘.๔ กำหนดให้การนำส่งและการเก็บรักษาเงินเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบำรุงรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการอนุรักษ์และรักษาไว้ซึ่งแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่า เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๙ หมวด ๖ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า

๓.๙.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าได้

๓.๙.๒ เมื่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ทำการสำรวจพื้นที่ใดแล้ว เห็นว่ามีความเหมาะสมจะกำหนดเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามมาตรา ๖๑ ให้นำความในมาตรา ๔๘ มาใช้บังคับแก่การกำหนดให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยอนุโลม

๓.๙.๓ กำหนดให้การขยายหรือการเพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่ากระทำโดยประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ทั้งนี้ หากเป็นการขยายหรือเพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบางส่วน ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เปลี่ยนแปลงไปแนบท้ายประกาศดังกล่าวด้วย

๓.๙.๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายแสดงแนวเขตในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และเครื่องหมายอื่นที่จำเป็น เพื่อให้ประชาชนทราบว่าเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าและอำนวยความสะดวกและให้ความรู้แก่ประชาชน

๓.๙.๕ ห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทตามมาตรา ๖๑ หรือเก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่า ห้ามตัด โคน แฉ่วถาง เผา ทำลาย ต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น หรือทำลาย ทำให้เสื่อมสภาพ ขุด เก็บ ซึ่งแร่ ดิน หิน กรวด หวาย ลูกรัง ของป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติ หรือเลี้ยงสัตว์ หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมตันหรือเหือดแห้ง เป็นพิษ หรือเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

๓.๙.๖ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ดูแลรักษาฟื้นฟูสัตว์ป่า แหล่งที่อยู่อาศัย และแหล่งหากินของสัตว์ป่าให้เกิดความยั่งยืน ติดตามและเฝ้าระวังเพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขผลกระทบที่เกิดจากสัตว์ป่า และให้ความรู้แก่ประชาชนในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

๓.๙.๗ กำหนดให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสัตว์น้ำ มีอำนาจกำหนดพื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่า ซึ่งต้องมีการกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดให้ชัดเจน โดยต้องไม่เกินสองปี อย่างไรก็ตามหากมีความจำเป็นอธิบดีดังกล่าวอาจประกาศขยายระยะเวลาการกำหนดพื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่าได้คราวละไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

๓.๑๐ หมวด ๗ การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

- กำหนดให้ผู้ที่จะเก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์ไม้ พันธุ์สัตว์ป่า หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพันธุ์ไม้หรือพันธุ์สัตว์ป่าดังกล่าว รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อการศึกษาหรือวิจัย ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน

๓.๑๑ หมวด ๘ พนักงานเจ้าหน้าที่

๓.๑๑.๑ ไม่ให้นำความในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการสำรวจศึกษาวิจัย หรือทดลองทางวิชาการ การคุ้มครองสัตว์ป่า การบำบัดเยียวยาสัตว์ป่า การป้องกันหรือแก้ไขภัยอันตรายแก่ประชาชนหรือสัตว์ หรือเพื่อส่งเสริมการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า หรือเพื่อส่งเสริมกิจการสวนสัตว์

๓.๑๑.๒ ไม่ให้นำความในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการของ

หน่วยงานของรัฐตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ และการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตามภารกิจของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๓.๑๑.๓ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย ค่าบริการ หรือค่าตอบแทน และราคาสัตว์ป่า สำหรับการดำเนินการตามมาตรา ๖๙ ที่เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่การส่งเสริมกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๗ หรือกิจการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๒

๓.๑๑.๔ กำหนดให้บุคคลที่ประสงค์จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ นอกเวลาราชการหรือนอกสถานที่ทำการโดยปกติไม่ว่าในหรือนอกประเทศ ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และจะต้องจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเท่าอัตราของทางราชการ รวมทั้งต้องจ่ายค่าพาหนะเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายจริงในการปฏิบัติงานด้วย

๓.๑๑.๕ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือใบรับรอง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ แก่ใบหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

๓.๑๑.๖ กำหนดให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ มีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือใบรับรอง เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองไม่ปฏิบัติตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งตามมาตรา ๗๓ ทั้งนี้ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือใบรับรองดังกล่าว ให้มีกำหนดเวลาครั้งละไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่แจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองทราบ

๓.๑๑.๗ กำหนดให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรองได้ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือใบรับรอง หรือไม่แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือผู้รับใบอนุญาตเคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือใบรับรอง และได้กระทำการอันเป็นเหตุให้ต้องถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือใบรับรองตามมาตรา ๗๓ อีกภายในหนึ่งปี

๓.๑๑.๘ กำหนดมาตรการดำเนินการเกี่ยวกับสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุม หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว เมื่อผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองถูกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง

๓.๑๑.๙ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรองภายในเก้าสิบวันก่อนใบอนุญาตหรือใบรับรองเดิมสิ้นอายุ อย่างไรก็ตาม หากผู้ที่มีอำนาจอนุญาตมีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง และผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองมีสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุม หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวไว้ในครอบครองตามใบอนุญาตหรือใบรับรองที่ไม่ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตนั้น ให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๗๖

วรรคหนึ่ง ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้มีอำนาจอนุญาตมีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรองดังกล่าว

๓.๑๑.๑๐ กำหนดหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

๓.๑๑.๑๑ กำหนดหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อมีการกระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

๓.๑๑.๑๒ กำหนดให้การใช้อำนาจ วิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประกาศกำหนด และกำหนดให้ทำเอกสารมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายเพื่อแสดงต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย

๓.๑๑.๑๓ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องเมื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

๓.๑๑.๑๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๓.๑๑.๑๕ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ช่วยเหลือ ดูแล รักษา จำหน่าย ปล่อยุสรัฐธรรมนูญ ส่งคืนถิ่นกำเนิด โอน ทำลาย เอาไว้ใช้ในราชการ หรือจัดการอย่างหนึ่งอย่างใด แก่สัตว์ป่าที่ยึดไว้ หรือสัตว์ป่าที่มีผู้ทอดทิ้ง หรือสัตว์ป่าที่พิกัดบาดเจ็บ ป่วย อ่อนแอ

๓.๑๒ หมวด ๙ บทกำหนดโทษ

๓.๑๒.๑ กำหนดให้ผู้ที่กระทำการหรืองดเว้นกระทำการไม่ว่าจงใจหรือประมาท เลินเล่อ โดยมีชอบด้วยกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ต้องชดใช้ค่าเสียหายตามมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายนั้น รวมถึงค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพนั้นด้วย และกำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเป็นผู้เสียหายในการฟ้องคดี

๓.๑๒.๒ กำหนดให้นำความในมาตรา ๘๔ มาใช้บังคับแก่ผู้กระทำการล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองที่อยู่นอกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือนอกเขตห้ามล่าสัตว์ป่า โดยอนุโลม และกำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมง แล้วแต่กรณี เป็นผู้เสียหายในการฟ้องคดี

๓.๑๒.๓ กำหนดให้ผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๒๘ ต่อสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และกำหนดให้ผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๒๘ ต่อสัตว์ป่าสงวน ซากสัตว์ป่าสงวน หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าสงวน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๑๒.๔ กำหนดให้ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนมาตรการควบคุมหรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๗

วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 ๓.๑๒.๕ กำหนดให้ผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตาม
 กฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง มาตรา ๒๑ วรรคสาม มาตรา ๒๒ วรรคสี่ มาตรา ๒๗
 วรรคสอง มาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๒ วรรคสี่ หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ออกตาม
 มาตรา ๑๙ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๔ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุก
 ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๑๒.๖ กำหนดให้ผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ มาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๔
 (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๑๒.๗ กำหนดให้ผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่
 สามปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๑๒.๘ กำหนดให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๑
 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๑๒.๙ กำหนดให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๙
 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๑๒.๑๐ กำหนดให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๒
 วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท
 หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๑๒.๑๑ กำหนดให้ผู้ที่เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ต้องระวางโทษจำคุก
 ไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๑๒.๑๒ กำหนดให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่
 ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

๓.๑๒.๑๓ กำหนดให้ผู้ที่ไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
 มาตรา ๗๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

๓.๑๒.๑๔ กำหนดให้ผู้ที่ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แฝวถาง เผาป่า
 หรือทำให้สภาพธรรมชาติเสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอันเป็น
 การฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึง
 สองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อย่างไรก็ตาม หากการกระทำความผิดดังกล่าวได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำ
 ชั้น ๑ หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๒ ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือพื้นที่เปราะบางของระบบนิเวศหรือ
 ความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในข้างต้น
 กิ่งหนึ่ง

๓.๑๒.๑๕ กำหนดให้ผู้ที่เก็บหา นำออกไป กระทำให้เป็นอันตราย หรือทำให้
 เสื่อมสภาพซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการ
 อันส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ
 ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับ
 ไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อย่างไรก็ตาม หากการกระทำความผิดตามดังกล่าวเป็นการ

กระทำแก่ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลและมีมูลค่ารวมกันไม่เกินสองพันบาท ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท แต่หากการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการกระทำที่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ไม้ที่เป็นต้นหรือเป็นท่อนหรือทั้งสองอย่างรวมกันเกินยี่สิบต้นหรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม้เกินสี่ลูกบาศก์เมตร ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท

๓.๑๒.๑๖ กำหนดให้ผู้ที่ปิดกั้นหรือกีดขวางทางน้ำหรือทางบกภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๑๒.๑๗ กำหนดให้ผู้ที่ปลูกต้นไม้หรือพืชชนิดอื่น ๆ หรือนำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท อย่างไรก็ตาม หากการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการนำหรือปล่อยสัตว์ที่เป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศอย่างรุนแรงในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๑๒.๑๘ กำหนดให้ผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๖๕ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินเจ็ดแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๑๒.๑๙ กำหนดให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสัตว์น้ำ หรือผู้ซึ่งอธิบดีดังกล่าวมอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

๓.๑๒.๒๐ กำหนดให้พนักงานอัยการเรียกค่าเสียหายจากผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ตามมาตรา ๘๔ หรือมาตรา ๘๕ ไปในคราวเดียวกันกับการยื่นฟ้องคดีอาญา

๓.๑๒.๒๑ กำหนดให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาล และให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับตามคำพิพากษา

๓.๑๒.๒๒ กำหนดให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลริบไม้ ซากสัตว์ป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรือซากสัตว์ป่าหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้ สิ่งปลูกสร้าง อุปกรณ์ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลที่ได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิดตามมาตรา ๕๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) หรือมาตรา ๖๕ (๑) หรือ (๒)

๓.๑๒.๒๓ กำหนดให้กรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งสั่งการหรือกระทำการหรือละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการ จนเป็นเหตุให้นิติบุคคลกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

๓.๑๓ บทเฉพาะกาล

๓.๑๓.๑ กำหนดให้คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๓๘ และให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓.๑๓.๒ กำหนดให้สัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายที่ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎหมายตามมาตรา ๗ ใช้บังคับ กำหนดให้สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ตามกฎหมายที่ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๘ ใช้บังคับ และกำหนดให้สัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประกาศกำหนดห้ามนำเข้าหรือส่งออกตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นสัตว์ป่าควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีประกาศของรัฐมนตรีดังกล่าวตามมาตรา ๙ ใช้บังคับ

๓.๑๓.๓ กำหนดให้ผู้ครอบครองวาฬบรูด้า วาฬโอมูระ เต่ามะเฟือง และปลาฉลามวาฬหรือซากสัตว์ป่าสงวนดังกล่าวไว้ในความครอบครองอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แจ้งรายการเกี่ยวกับชนิดและจำนวนของสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตลอดจนกำหนดวิธีดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อได้รับแจ้งการครอบครองนั้น

๓.๑๓.๔ กำหนดให้เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัตินี้

๓.๑๓.๕ กำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับการเตรียมการเพื่อกำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าซึ่งได้กระทำไปแล้วไม่ว่าในขั้นตอนใดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ แต่การดำเนินการในขั้นตอนต่อไปให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

๓.๑๓.๖ กำหนดให้กฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓.๑๓.๗ กำหนดให้การอนุญาต ใบอนุญาต หนังสืออนุญาต หลักฐานการแจ้งการครอบครอง และใบรับรองที่ออกให้แก่บุคคลใด ๆ ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน

๓.๑๓.๘ กำหนดให้คำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้

๓.๑๓.๙ กำหนดให้อาชาญาบัตร ประทานบัตร และใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยแร่ สัมปทาน ใบอนุญาต หนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้หรือกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้ต่อไปเท่าที่กำหนดอายุของอาชาญาบัตร ประทานบัตร และใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยแร่ สัมปทาน ใบอนุญาต หนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้หรือกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาตินั้น

๓.๑๓.๑๐ กำหนดให้โอนเงินที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเก็บไว้เป็นรายได้เพื่อบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มาเป็นเงินเพื่อการอนุรักษ์ พันธุ์ และบำรุงรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือเพื่อการอนุรักษ์และรักษาไว้ซึ่งแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัตินี้

๓.๑๓.๑๑ กำหนดแนวทางดำเนินการเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่ามาก่อนการกำหนดให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า โดยใช้แนวทางคัดกรองบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ หรือตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ เรื่องเพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต้องสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓.๑๔ อัตราค่าธรรมเนียม

- (๑) ใบอนุญาตเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าคุ้มครอง ฉบับละ ๕๐,๐๐๐ บาท
- (๒) ใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์ ตัวละ ๑,๐๐๐ บาท แต่รวมกันไม่เกินฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
- (๓) ใบอนุญาตครอบครองซากสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์ ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท
- (๔) ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกสัตว์ป่าสงวน ตัวละ ๑๐,๐๐๐ บาท
- (๕) ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกซากสัตว์ป่าสงวน หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าสงวน ฉบับละ ๕๐,๐๐๐ บาท
- (๖) ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกสัตว์ป่าคุ้มครองหรือสัตว์ป่าควบคุม ตัวละ ๑,๐๐๐ บาท แต่รวมกันไม่เกิน ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
- (๗) ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าควบคุม หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
- (๘) ใบรับรองการนำเข้าหรือส่งออกสัตว์ป่า ตามมาตรา ๒๓ ตัวละ ๕๐๐ บาท แต่รวมกันไม่เกิน ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท

(๙) ใบรับรองการนำเข้าหรือส่งออกซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า ตามมาตรา ๒๓ ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท

(๑๐) ใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้หรือสัตว์ป่า ควบคุม ฉบับละ ๕๐,๐๐๐ บาท

(๑๑) ใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้หรือสัตว์ป่าควบคุม หรือซากสัตว์ป่า ดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท

(๑๒) ใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

(๑๓) หนังสืออนุญาตดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

(๑๔) ใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราว ตัวละ ๑๐๐ บาท แต่รวมกันไม่เกิน ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท

(๑๕) ใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท

(๑๖) การต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมใบอนุญาตหรือ ใบรับรองนั้น

(๑๗) การโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง ครั้งละกึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบอนุญาต หรือใบรับรองนั้น

(๑๘) ใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรอง ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท

๓.๑๕ บัญชีสัตว์ป่าสงวน

สัตว์ป่าจำพวกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

(๑) กระซู่ (*Didermocerus sumatraensis*)

(๒) กวางผา (*Naemorhedus griseus*)

(๓) กูปรีหรือโคไพร (*Bos sauveli*)

(๔) เก้งหม้อ (*Muntiacus feai*)

(๕) ควายป่า (*Bubalus bubalis*)

(๖) พะยูนหรือหมูน้ำ (*Dugong dugon*)

(๗) แมวลายหินอ่อน (*Pardofelis marmorata*)

(๘) แรด (*Rhinoceros sondaicus*)

(๑๐) ละองหรือละมั่ง (*Cervus eldi*)

(๑๑) เสียงผาหรือเอียงหรือกูร่าหรือโคร่า (*Capricornis sumatraensis*)

(๑๒) วาฬบรูด้า (*Balaenoptera edeni*)

(๑๓) วาฬโอมูระ (*Balaenoptera omurai*)

(๑๔) สมเสร็จ (*Tapirus indicus*)

(๑๕) สมันหรือเนื้อสมัน (*Cervus schomburgki*)

สัตว์ป่าจำพวกนก

- (๑) นกกระเรียน (*Grus antigone*)
- (๒) นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร (*Pseudochelidon sirintarae*)
- (๓) นกแต้วแล้วท้องดำ (*Pitta gurneyi*)

สัตว์ป่าจำพวกสัตว์เลื้อยคลาน

- (๑) เต่ามะเฟือง (*Dermochelys coriacea*)

สัตว์ป่าจำพวกปลา

- (๑) ปลาฉลามวาฬ (*Rhincodon typus*)

ในคราวการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา จำนวน ๒๒ คน กำหนดการแปรญัตติภายใน ๕ วัน

หากท่านผู้ใดประสงค์รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติดังกล่าว ฉบับนี้เพิ่มเติม กรุณาติดตามได้ที่ www.senate.go.th หรือสอบถามได้ที่สำนักกฎหมาย อาคารสุขประพฤติ ชั้น ๑๓ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖